Procedura postępowania
w przypadku stwierdzenia wszawicy
w Publicznej Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki
w Białej Drugiej

Podstawa prawna:

– ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.),
– rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604) – § 2,
– stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży (MZ-MD-P-073-3296-3/WS/13).

Cel procedury

Procedura ma zapewnić higieniczne warunki pobytu dzieci w szkole oraz chronić przed rozprzestrzenianiem się wszawicy w placówce.

Zakres procedury

Procedura dotyczy postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w szkole.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

1. **Rodzice**: (opiekunowie prawni) muszą mieć świadomość konieczności monitorowania na bieżąco czystości skóry głowy własnego dziecka. Każdy przypadek zauważenia wszy rodzic zgłasza wychowawcy klasy.
2. **Nauczyciele:** zobowiązani są do natychmiastowego zgłaszania dyrektorowi szkoły sygnałów dotyczących pojawienia się wszawicy w szkole. Wychowawca klasy/grupy po uzyskaniu informacji na temat wszawicy w jego klasie/grupie zobowiązuje się do przekazania rodzicom dzieci o konieczności sprawdzania czystości głów w domach.
3. **Pracownicy obsługi:** winni zgłosić swoje podejrzenia, co do wystąpienia wszawicy w danej grupie nauczycielowi, bądź dyrektorowi.
4. **Dyrektor:** jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom higienicznych warunków pobytu w szkole, a pracownikom higienicznych warunków pracy.

Sposób prezentacji procedury:

1. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w szkole procedurami na zebraniach lub drogą elektroniczną.
2. Zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z treścią procedury.

Opis procedury:

W Szkole, w której jest pielęgniarka, to ona dokonuje kontroli czystości skóry i włosów uczniów. Kontroli czystości dokonuje na początku każdego roku szkolnego oraz na zgłoszenie problemu lub kontrola może również zostać przeprowadzona z inicjatywy pielęgniarki.

Należy przyjąć, że zgoda rodziców na objęcie dziecka opieką (w tym również opieką zdrowotną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną w szkole lub placówce) jest równoznaczna z wyrażeniem zgody na dokonanie przeglądu czystości skóry głowy dziecka. W związku z tym rodzice lub opiekunowie nie muszą za każdym razem przekazywać pisemnej zgody na przeprowadzenie kontroli czystości głowy u dziecka.

Postępowanie:

1. Dyrektor szkoły zarządza kontrolę (wykonywaną przez pielęgniarkę lub osobę upoważnioną) czystości skóry głowy wszystkich dzieci, w grupie lub klasie, z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu). Kontrola może zostać przeprowadzona z inicjatywy pielęgniarki/higienistki szkolnej;
2. Pielęgniarka zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę, o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań; jednocześnie informuje dyrektora placówki o wynikach kontroli i skali zjawiska;
3. Dyrektor lub upoważniona osoba (nauczyciel lub opiekun) informuje wszystkich rodziców o stwierdzeniu wszawicy w grupie dzieci, z zaleceniem codziennej kontroli czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników;

4. Pielęgniarka/ higienistka szkolna po upływie 7 – 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców; **rodzic ma obowiązek po kuracji przyprowadzić dziecko do gabinetu pielęgniarki celem sprawdzenia czystości głowy.**

5. Jeśli zalecone działania okażą się nieskuteczne, pielęgniarka zawiadamia o tym dyrektora placówki w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia potrzebnego wsparcia).

Zalecenie:

1. W celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy rodzice (opiekunowie prawni) dziecka, u którego wystąpiła wszawica, powinni zatrzymać dziecko w domu do czasu likwidacji zakażenia, podejmując skuteczne i intensywne zabiegi, by skrócić czas nieobecności w szkole do niezbędnego minimum.

2. Po zastosowanej kuracji dziecko ma obowiązek udać się do pielęgniarki szkolnej celem skontrolowania stanu czystości skóry głowy.

3. Jeśli rodzice nie podejmą niezbędnych działań higienicznych lub odmówią należy zawiadomić dyrektora szkoły, o obawach co do właściwego wykonywania obowiązków rodzicielskich wobec dziecka. Niektórzy rodzice mogą wyrazić sprzeciw wobec informacji o kontroli higienicznej dziecka lub nie podejmą niezbędnych działań higienicznych. W takim przypadku należy zawiadomić dyrektora szkoły o obawach co do właściwego wykonywania obowiązków rodzicielskich wobec dziecka. W przypadku uporczywego uchylania się rodziców lub opiekunów dziecka od działań mających na celu ochronę jego zdrowia i dbałości o higienę, dyrektor szkoły zawiadamia pomoc społeczną. Brak działań rodziców może bowiem rodzić podejrzenie o zaniedbywanie przez nich dziecka. Z tego względu, brak współpracy z rodzicami nie może być przez władze szkolne lekceważony.

4. Czystość włosów swoich dzieci rodzice mają obowiązek sprawdzać w domu systematycznie przynajmniej raz w tygodniu.

WSZAWICA – choroba zakaźna!

RODZICU, BĄDŹ CZUJNY!

1. Dziecko zarażone wszami głowowymi często drapie się po głowie.
2. Świąd i pieczenie skóry jest spowodowany substancją, którą wydziela wesz głowowa. Może być to przyczyną frustracji dziecka i utrudniać mu koncentrację podczas lekcji.
3. Wszawicą może zarazić się zarówno uczeń, który ma długie, jak i krótkie włosy.
4. Czystość włosów nie ma wpływu na podatność na infekcję.

MIEJ ŚWIADOMOŚĆ, CZEGO SIĘ OBAWIAĆ.

1. Wszy głowowe mają barwę brązową lub szarą. Wielkością i kształtem przypominają ziarenka sezamu.
2. Wszy głowowe nie potrafią skakać lub latać. Ich jedynym sposobem poruszania się jest pełzanie.
3. Jaja wszy są nazywane gnidami. Mają one wielkość główki od szpilki i wytwarzają substancję kleistą, która zwiększa ich przyczepność do włosów.
4. Zarówno wszy, jak i gnidy głowowe mogą nie być dostrzeżone na pierwszy rzut oka. Pasożyty lubią ciepło, dlatego bytują przy cebulce włosa.
5. Okolicami głowy, w których najprościej jest znaleźć wszy, są partie przy uszach oraz karku.
6. Wszy głowowe nie przenoszą chorób.

Jak wykryć wszy? Jak postępować?

1. Sprawdzając włosy w okolicach uszu oraz karku głowy;
2. W przypadku długich włosów najłatwiej jest je wykryć podczas czesania włosów specjalnym grzebieniem nad białą kartką;
3. Należy czesać włosy suche i wyczesywać je w pozycji pochylonej – głową do dołu nad białą kartka papieru;
4. Jeśli niektóre „kropki" na kartce się poruszają to z dużym prawdopodobieństwem są to wszy;
5. Poświęć czas na systematyczne czesanie włosów specjalnym, gęstym grzebieniem. Czesać powinna się cała rodzina. Czym szybciej wykryje się wszy, tym szybciej się ich pozbędziemy;
6. Włosy należy czesać bardzo dokładnie, wszy i ich jajeczka są bardzo małe i trudne do usunięcia;
7. Należy także zastosować mycie włosów szamponem przeciwko wszom;
8. Po uwolnieniu się od wszy, należy jeszcze czesać się specjalnym grzebieniem przez 10-14 dni. Da to pewność, że zastosowana metoda leczenia była skuteczna.

Czystość włosów należy sprawdzać systematycznie przynajmniej raz w tygodniu.

Leki dostępne są w aptekach, można je kupić bez recepty, należy stosować się ściśle do zaleceń zawartych w ulotce.

Zarażenie wszami głowowymi może przytrafić się każdemu dziecku.

Dzięki współpracy i komunikacji na linii szkoła – dom – szkoła można tego skutecznie uniknąć.

Postanowienia końcowe

1. Dyrektor szkoły zobowiązuje rodziców lub prawnych opiekunów do przestrzegania i respektowania postanowień niniejszej Procedury.
2. Z niniejszą Procedurą zostali zapoznani wszyscy pracownicy szkoły oraz rodzice dzieci uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Białej Drugiej.
3. Niniejsza procedura wchodzi w życie z dniem podpisania.

Biała Druga, dnia 14.09.2026 r.